

ŞANLIURFA TİCARET VE SANAYİ ODASI

MISIR

ÜLKE RAPORU

2019

disticaret@sutso.org.tr

GENEL BİLGİLER

GSYİH (Milyon \$): 332 349 (2016-IMF)

KBGSYİH (\$): 12,553 (2016-IMF)

Büyüme Oranı (%): 4,2 (2016-IMF)

Nüfus: 90,200,000 (2016-IMF)

Yüzölçümü (km²): 1.001.450

Başkent: Kahire

Yaklaşık 90 milyonluk nüfusu, 1 milyon km²'nin üzerinde yüz ölçümü ve iki kıta arasında bulunan coğrafi konumu ile Mısır Orta Doğu ve Afrika'nın en önemli ülkelerinden bir tanesidir. Ülke oldukça büyük bir alana sahip olmakla birlikte, topraklarının çok büyük bir kısmı çöllerden oluşmakta, nüfusunun % 90'dan fazlası toprakların % 5,5'ini kullanmaktadır.

Coğrafi Konum

Mısır topraklarının büyük bölümü Afrika kıtasının kuzey doğusunda yer almakla birlikte, ülkenin kuzey doğu bölgesi Süveyş kanalı ile Arap yarımadasından ayrılmaktadır. Mısır doğuda İsrail ve Suudi Arabistan, batıda Libya, güneyde ise Sudan ile komşudur.

Nüfus ve İstihdam

Mısır Arap dünyasının en fazla nüfusa sahip olan birinci ülkesi, Afrika kıtasının ise Nijerya ve Etiyopya'dan sonra üçüncü ülkesidir. Nüfusun neredeyse tamamı, ülkenin önemli varlığı olan Nil nehrinin kıyılarında yaşamaktadır. Ülkenin kuzeyinde yer alan Nil Deltası dünyanın en kalabalık bölgelerinden bir tanesidir. Bu bölgede km² ye düşen kişi sayısı 1.540'tır. Mısır'ın tarım alanlarının neredeyse tamamı bu bölgede yer almaktadır. Ülke nüfusunun 1/3'ü tarım sektöründe faaliyet göstermektedir.

Doğal Kaynaklar ve Çevre

Mısır 4,4 milyar varillik kanıtlanmış petrol rezervleri ile dünyada 27. sırada olup, petrol kaynakları açısından kendi kendine yeterli bir ülke olarak kabul edilmektedir. Mısır için gelecekte petrol yerine doğal gazın önem taşıyacağı tahmin edilmektedir. 2,2 trilyon metreküplük kanıtlanmış doğalgaz rezervleri ile Mısır bu alanda dünyanın 17. büyük ülkesi konumundadır

DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE VERGİLER

Dış Ticaret Politikası

Mısır iş yapma ortamını yabancı yatırımcılar için kolaylaştırmak için son yıllarda ciddi reformlar başlatmıştır. Dünya Bankası IFC'nin değerlendirmesine göre 2004–2005 döneminde gümrük işlemlerinin reformu yönünden dünyada birinci sırada yer almıştır.

Mısır DTÖ kurallarına uyum sağlamak için son yıllarda hem gümrük tarifelerinde, hem tarife dışı engellerde hem de dış ticaret işlemlerinin yürütülmesinde uluslararası standartlara yaklaşan bir politika izlemektedir. Bu kapsamda gümrük tarifelerinde kademeli olarak önemli indirimler yapılmaktadır. Mısır'ın ithal ettiği ürünlerin pek çoğu %15'in altında gümrük oranı ile giriş yapmaktadır. Ortalama gümrük oranı ise % 5,5'dir. Halen %40 ve üzeri gümrük vergisi bulunan ürünler taşıtlar, alkol ve tütündür. Hazır giyim ürünleri de yaklaşık %30 oran ile göreceli olarak yüksek vergili ürünlerdendir. Yapılan iyileştirmelere rağmen Mısır gümrüklerde halen tam otomasyona geçilememiştir ve ciddi bir bürokrasi vardır.

İthalat Rejimi

Dış ticareti düzenleyen yeni **İthalat ve İhracat Yönetmeliği** Ekim 2005’de yürürlüğe girmiştir. Yeni uygulamada;

- İthali kontrole tabi ürünler sayısında indirim,
- İthalatçılara söz konusu kontrollerde kullanılmak üzere bağımsız uluslararası kuruluşlardan alınan kendi uygunluk belgelerini ibraz etme hakkı,
- Uluslararası kabul görmüş üretim standartlarında (örneğin CE) üretilen ürünlerin ithalatında kontrole gerek bulunmaması,
- İmalat ve hizmetler sektörlerine yönelik ithalatta ayrımcılık hükümlerinin iptal edilmesi, gibi hükümler yer almaktadır.

Söz konusu yönetmelikte, özellikle ithalat uygulamalarında yapılan ve önemli bulunan düzenlemeler şöyledir:

- (1) Perakende ticaret,
- (2) Mal ve hizmet üretimi,
- (3) Özel kullanım,
- (4) Kişisel kullanım ve
- (5) Devlet tarafından yapılan ithalat olmak üzere beş ana grup altında toplanmıştır.

İthalatına izin verilen ürünler

- İkinci el ürün ithalatına ilişkin Liste 2 ile bu yönetmelikte herhangi bir şekilde izin verilen ürünler dışında kalan ürünlerin yeni/kullanılmamış olması,
- Dış Ticaret ve Sanayi Bakanlığı’nca belirlenen kurallar çerçevesinde, ithal edilen ürünlerin uluslararası bar kodu taşıması,
-
- Bu yönetmeliğin 3 nolu Ekinde yer alan ürünlerin karşılıklarında belirtilen şartlara uyması gerekmektedir.
- Ayrıca, ürünlerin gümrük tarafından ithalatına izin verilmesi aşamasında, ithalata konu ürünü imal eden üreticiye ait bilgilerin yer aldığı faturanın ibrazı gerekmektedir.

Ürünün perakende ticaret (ürün değişikliğe uğramadan ya da paketlenildikten sonra yurt içinde ticarete konu olması) amacıyla ithal edilmesi halinde, yetkili birimlerce tasdik edilmiş menşe şahadetnamesinin sunulması gerekmektedir. Bunun için istisna; kullanılmış ithaline izin verilen ürünler, Sağlık Bakanlığı’nca onaylanmış ürünler vb.

Numune, Model, Promosyon ve Tanıtım Malzemelerinin İthalatı

Numune veya modelin kalite ispatı, ilaç numunelerinin Sağlık Bakanlığı incelenmesi ve onayı, tanıtım malzemelerinin konusu ve ilgili kuruluşun adının, yabancı filmlerin Edebi Eserler İdaresince onaylanması gerekmektedir.

Sergi Amaçlı Ürün İthali

Sergi ve fuar amacıyla ülkeye getirilen ürünlerin içeriye satılması veya yeniden ihracatı ile ilgili düzenlemeler, Fuarlar ve Sergiler Genel İdaresi tarafından yapılmaktadır. Bu ürünlerin iç piyasaya satılması Fuarlar İdaresi ile ilgili gümrük idaresinin gözetiminde yürütülür ve ithal prosedürünün tamamlanması gerekmektedir.

İthalatta Kalite Kontrolü

Makina ve teçhizat ithalatında; ülke menşei gösterir Arapça, İngilizce veya Fransızca dillerinden birinde yazılmış ve makina üzerine veya paket üzerine yapıştırılmış etiketin bulunması,

Paketlenmiş gıda ürünleri ithalatında; her bir paket üzerinde menşe ülke ve ithalatçının isim ve adresi bulunan ve Arapça, İngilizce veya Fransızca dillerinden birinde yazılmış etiket olması,

Kümes ve büyükbaş hayvan eti ithalatında; Kesimhanenin ismi, kesim tarihi, ithalatçı kayıtları, ürünün doğrudan menşe ülkesinden gönderilmesi, sağlık şartlarına uygun paketlenmiş olması ve biri Arapça olmak kaydıyla İngilizce veya Fransızca olarak iki dilde; menşe ülke, ürün adı ve varsa markası ile kesim işlemi denetleyen ve onaylanmış olan birimin isminin etikette belirtilmesi zorunludur.

İthali Yasak Ürünler:

- Dini inançlara aykırı yazı ve resim bulunduran ürünler,
- Tavuk kanat, ayak ve sakatları, kuş karaciğeri,
- Enjeksiyon pompası bulunmayan çift darbe motorlu motosiklet,
- Her tür asbest, asbestli fren pedalı,
- Genetik olarak işlenmiş yağ içeren tuna balığı,
- Böcek ilaçları ve bazı kimyasallar (Tarım Bakanlığı'nca izin verilenler hariç).

VERGİLER

Kurumlar Vergisi: Mısır'da standart kurumlar vergisi %20'dir.

Gelir Vergisi: Mısır'da standart gelir vergisi %20'dir.

KDV (Satış Vergisi Adı Altında): %5 - %25. Ortalama %10. Serbest Bölgelerde uygulanmamaktadır.

Tarife Dışı Engeller ve Ürün Standartları ile ilgili Uygulamalar

Zorunlu Kalite Kontrol Standartları: Hükümet yerli ve ithal ürünlere aynı standartları uyguladığını iddia etmekle birlikte, gerek ihracatçılar ve gerekse ithalatçılardan edinilen bilgilere göre, ithalatta uygulanan standart kontrollerinin caydırıcı nitelik taşıdığı şeklindedir. Ürün standartları, Sanayi Bakanlığı Standartlar Genel İdaresi tarafından belirlenmektedir. Ancak, bu standartlara uygunluğun belirlenmesi, çeşitli bakanlıklardaki kurumlar tarafından icra edilmektedir. Örneğin, Sağlık Bakanlığı, Tarım Bakanlığı ve Dış Ticaret Bakanlığı. Bu bakanlıkların arasında genelde bir koordinasyon problemi bulunmaktadır. Mısır'ın halihazırda 4500 standart uygulaması bulunduğu, bunun % 7'sinin ise zorunlu olduğu belirtilmektedir.

Tarım ürünlerinden sağlık ürünlerine ve elektronik eşyaya kadar birçok üründe zorunlu kalite standardı bulunmaktadır. Bu ürünlerde, standart uygulaması denetiminin ve izinlerinin farklı birimlerce verilmesi uygulamada karşılaşılan en önemli sorundur.

Bu sorunun çözümü amacıyla, 1999 yılında alınan Başkanlık kararınca ithalatta standart denetimi, İthalat ve İhracat Kontrol İdaresinin koordinasyonu çerçevesinde yürütülmesi öngörülmüştür.

İthal Lisansı: Tarım ürünlerinden bazılarında ithal lisansı uygulaması bulunmaktadır. Örneğin, tavuk eti ile ilgili ithalat lisansı almak oldukça güç hatta mümkün bulunmamaktadır.

İthalat Mevzuatının Açık Olmaması: İthalatta aranan koşulların açık olmaması, devamlı değiştirilmesi ve birçok birimin ithalata müdahale yetkisine sahip olması, Mısır'a ihracatı zorlaştıran bir unsur olarak bulunmaktadır.

Gümrük Bürokrasisi: Gümrüklerde otomasyona geçilmemiş olması, kayıtların elle yapılması, çalışma saatleri, kalifiye eleman yetersizliği vb. nedenlerden dolayı ithal ürünlerinin gümrükten çıkışı uzun zaman almaktadır.

Gümrük Değerlemesi: Mısır, 2001 yılının Temmuz ayında DTÖ gümrük değerlendirme sistemini uygulayacağını açıklamasına karşın, bu açıklama uygulamada karşılığını bulmamıştır. İthalatçılar, yeni fatura bazlı sistem ile eski referans bazlı değerlendirme sistemi arasında kalmaktadır. Gümrüklerde fiyat tespit komisyonları bulunmakta ve bu komisyonlar keyfi kararlar alabilmektedir.

Raf Ömrü: Bazı tarım ürünlerinde raf ömrü standartları oldukça katı ve üreticinin kalite, güvenlik ve teknolojik düzeyini kapsamayan tekdüze bir nitelik taşımaktadır. Bazı tarım ürünlerinin Mısır'a ithalatında raf ömrünün % 50'sinin geçerliliğini koruması gerekmektedir. Örneğin, peynirler.

Etiketleme ve Paketleme: Gıda, paketlenmiş ürünler, et ve makina gibi ürünlerin Mısır'a ithalatında, etiketleme ve paketleme konusunda ciddi bürokratik engeller bulunmaktadır. Tavuk ve kırmızı et doğrudan menşee ülkeden yüklenmeli ve paket üzerinde Arapça detaylar yazılmalıdır. Bu zorunluluklar üretim maliyetini yükseltmektedir. Benzer şekilde, tekstil ürünlerinde yüksek maliyetli ve karmaşık etiketleme zorunluluğu bulunmaktadır. Örneğin, ithal edilecek kumaşın üzerinde diğer detayların yanında ithalatçının isminin kumaşın kenarına dokunmuş olması gerekmektedir. Diğer taraftan, sağlıklı yaşam amaçlı üretilen ürünlerin (diet ürünleri gibi), yerli üretimin korunması amacıyla, ithalatına izin verilmemektedir.

Fiyat Kontrolleri: Bazı ürünlerin iç piyasa fiyatlarının devlet tarafından baskı altına alınması da ticaretin önündeki temel tarife dışı engellerden birisini oluşturmaktadır. Özellikle, temel gıda ürünleri ile ilaçlarda bu uygulama yaygınlık kazanmıştır.

Menşee Belgesi: Mısır'a her türlü ürünün ithalatında, menşee ülkesindeki Mısır Konsolosluklarından onaylanmış menşee şahadetnamesinin eklenmesi zorunluluğu 2007 yılı itibarıyla kaldırılmıştır.

Otomobil İthalatı: Mısır, 1998 yılında yayımlanmış olduğu bir kararla, otomobillerin ancak üretildiği yılda ithal edilebileceğini hükme bağlamış olup, dolayısıyla ikinci el otomobil ithalatını dolaylı bir şekilde engellemiştir.

Telif Hakları: Mısır 2002 yılının Mayıs ayında patent haklarının korunmasına dair kapsamlı bir yasayı kabul etmekle birlikte, hukuk sisteminin yetersizliği nedeniyle patent, marka ve benzer hakların yeterince korunmadığı anlaşılmaktadır. Bu nedenle, Mısır'a yönelik ihracatta ürünlerin markasının ilgili birimlere kaydının yaptırılması, bu hakların korunabilmesi bakımından gerekli olduğu düşünülmektedir.

İthalatta Aranan Şartlar

Dayanıklı ve dayanıksız tüketim mallarının gümrüklerden çıkışı için bu ürünlerin menşee ülkesinden veya üretici firmanın ana merkezlerinden veya bayilerinden ya da dağıtım merkezlerinden gönderilmesi ön koşuldur. Aynı zamanda ithalatta uygulanan kalite kontrol kurallarına uyum sağlaması gerekmektedir.

Kalite kontrolüne tabi ürünlerde aşağıdaki kurallara uyulması gerekmektedir.

Paketlenmiş Ürünler: Paket içindeki ürüne uymalı, ürün konteynerin boşluğunu doldurmalı, konteynerin ahşap olması halinde konteynerin kendisinin ilgili kuruluşlarca hasare problemi yaratmayacağını onaylanmış olması ve her bir paket üzerinde Arapça olarak aşağıdaki detayların yazılması gerekmektedir.

- Üretici adı varsa markası ve ürün türü,

- Ürünün teknik özellikleri ve kullanıma hazırlanması gereken bir ürün olması halinde kullanıma ilişkin bilgiler,
- Taşıma işlemine ilişkin uluslararası spesifikasyonlar ve göstergeler,
- Menşe ülke,
- Üretim ve son kullanım tarihleri.

Makina, Alet ve Ekipmanlar: Her birinde menşe ülkesinin silinmeyecek şekilde yazılmış olması ve Arapça olmak üzere aşağıdaki detayları içeren katalog bulundurulması gerekmektedir.

- Parçaların illüstratif çizimi,
- Kurma ve işletmeye alma metodu,
- Bakım metodu,
- Elektrikle çalışıyor olması halinde elektrik devreleri,
- Güvenlik uyarıları.

Arabalarda motor bilgileri ve Mısır ikliminde kullanılabilirliği ve yakıt spesifikasyonları.

Klima, buzdolabı ve aerosol ürünlerde ozon tabakasını bozucu bir madde kullanılmaması aranan bir şarttır.

Gıda Ürünleri: Bu ürünler kapalı konteynır içinde paketlenmiş olmalı, temiz ve kokudan arı olmalı, silinmeyecek şekilde Arapça olarak aşağıdaki detayları içermelidir.

- Üreticinin adı ve varsa markası,
- Menşe ülkesi,
- Ürün adı, kalitesi ve türü,
- İthalatçının adı ve adresi,
- Üretim ve son kullanma tarihleri,
- Hazırlanma şekli,
- İçeriği,
- Kolay bozulabilir olanlarda korunma ve stoklama hakkında teknik bilgi,
- Net ve brüt ağırlıklar,
- Balık hariç et ürünlerinde “Islamic Slaughter” yazılması.

Üretim ve son kullanma tarihi İngilizce yazılabilir.

Et Ürünleri: Bu ürünler Mısır’a doğrudan menşe ülkeden gönderilmelidir. İyi paketlenmeli ve Arapça olarak aşağıdaki detayları içermelidir.

- Menşe ülke,
- Ürün adı ve varsa markası,
- Kesimhanenin adı,
- Kesim tarihi,
- İthalatçının adı ve adresi,
- Kesimi gözlemleyen veya denetleyen kurumun adı.

Tekstil Ürünleri: İthalatçının adı, kumaşın kenarına(selvedge) menşe ülkenin yazılması (başlangıcından bitişine kadar) ve kumaşın 30 m’den kısa olmaması gerekmektedir.

Proforma fatura ve kesin faturanın aşağıdaki bilgileri içermesi gerekmektedir.

- Kumaşın uzunluğu,
- Cm olarak genişliği,
- Cm olarak Weft’deki iplik sayısı,
- Cm olarak warp’daki iplik sayısı,
- Weft yarn numarası,

- Warp yarn numarası,
- Weft malzemesi,
- Warp malzemesi,
- Baskı türü,
- Baskı boyası türü,
- Hazırlama şekli,
- Uzunluk başına gram olarak ağırlık.

Radyasyon Testine Tabi Ürünler

- Gıda ürünleri,
- Yağlar ve bu yağların ürünleri,
- Canlı hayvanlar,
- Bitkiler ve tohumlar,
- Hayvan yemi,
- Süt ikamesi ürünler,
- Tütün.

İşadamlarının Pazarda Dikkat Etmesi Gereken Hususlar

Ticareti Etkileyen Kültürel Faktörler

Mısır'da iş yapmak kişisel ilişkilerle olmaktadır. Mısır pazarında uzun yıllardır çalışan yabancı yöneticilerin deneyimlerine göre şu noktalara dikkat edilmelidir:

Mısırlıların Özellikleri: Mısırlılar 5.000 yıllık geçmişi olan uygarlıklarıyla gurur duymaktadırlar. İslam dini çok önemlidir. Ancak, ülkenin tarihinden gelen özellikler Batı etkisi ve hayranlığı ile Orta Doğu'daki Arap milliyetçiliğini kaynaştıran bir toplumsal yapı ortaya çıkarmıştır. Çalışma hayatında kamuda bürokratik, eski tarzda yöneticiler, özel sektörde ise yabancı dil bilen Batı taraftarı kişilere rastlanmaktadır.

Sabırlı olmak: Alışılmadık kırtasiyecilik ve bürokratik prosedürler işin yavaş ilerlemesine neden olur. Asla çok kısa bir sürede iş sonuçlandırmayı, anlaşma imzalamayı beklememek gerekir.

Yerel kültürle tanışmak: Mısırlılar genellikle açık, çabuk kaynaşan ve yeni ilişkiler kurmaktan zevk alan insanlardır. Batıya hayranlıkları vardır. Yabancıları düşmanlıkla değil dostça karşılarlar. Nüfusun yarısından fazlası gençtir ve bu kesimler özellikle yeni görevlere, yaşam biçimlerine açıktırlar. Bireysellik değil toplum bilinci gelişkindir. İş hayatında hiyerarşi, itaatkarlık ve ünvanlara önem verilir.

Yeme içme alışkanlıkları: Mısırlılar sabah 9 gibi kahvaltı yaptıktan sonra işyerlerinde öğle yemeği için ara verilmemektedir. İş hayatı genellikle saat 3-4 gibi bittiğinde öğle yemeği olarak saat 4-5 gibi geç bir saatte ağır bir yemek alınır. Daha sonra ise gece geç saatlerde hafif bir akşam yemeği yenir. İş hayatında dışarıda yemek olağandır.

Alkolden Uzak Durmak: İslam'da alkol yasaktır. Bir Mısırlıyı sosyal bir etkinliğe davet etme durumunda bu kişinin alkol aldığı bilinse bile, ortamda kesinlikle alkollü içecek bulundurmamak gereklidir.

Fotoğraf Çekerken Dikkat Etmek: Mısır'da özellikle yönetim birimlerinin, kamu kurumlarının, üniversitelerin, askerlerin fotoğrafını çekmemek gerekir. Fotoğraf çekimine olumsuz bakılmaktadır. Mümkünse izin alınmalıdır.

Yabancıların Yaşamı: Mesai süresinin kısa olması Kahire'deki yabancı çalışanlara boş vakit ve eğlence için çeşitli fırsat sunar. Kahire'de Nil kenarında ve Kızıl Deniz'de çok lüks tatil ve dinlenme yerleri vardır. Kahire'de Zamalek, Dokki ve Mohandessin ve Maadi yabancı çalışanların ve firmaların tercih ettiği yerlerdir.

Pasaport ve Vize İşlemleri

Umuma Mahsus Pasaport hamilleri vizeye tabidir. Diplomatik, Hizmet ve Hususi Pasaport hamilleri vizeden muaftır.

Resmi Tatiller ve Çalışma Saatleri

Mısır'da Kamu Kurum ve Kuruluşları için Cuma ve Cumartesi günleri hafta sonu tatilidir. Ancak trafiğin hafifletilmesi amacıyla bazı kurumlar Perşembe ve Cuma günleri hafta sonu tatili yapmakta, kalan günlerde ise mesai yapmaktadır. Mesai saatleri genelde 9:00-14:00 arasındadır.

Resmi Tatiller

07.01.2016		Kıpti Noeli
25.01.2016		Tahrir Devrimi Günü / Polis Günü
25.04.2016		Sina'nın Kurtuluşu
01.05.2016		İşçi Bayramı
02.05.2016		Sham el Nessim
06.07.2016	08.07.2016	Ramazan Bayramı
23.07.2016		Devrim Bayramı, Mısır Milli Günü
10.09.2016		Kurban Bayramı Arifesi
11.09.2016	14.09.2016	Kurban Bayramı
02.10.2016		Hicri Yılbaşı
06.10.2016		Silahlı Kuvvetler Günü
01.11.2016		Hz. Muhammed'in Doğum Günü

Yerel Saat: Türkiye saati ile saat farkı bulunmamaktadır.

Telefon Kodları: Uluslar arası telefon kodu + 202

PAZAR İLE İLGİLİ BİLGİLER

Fikri Sınai, Ticari Mülkiyet Hakları

Telif Hakları

Telif hakları ile ilgili yasal düzenlemeler, 2002/82 sayılı Telif Hakları Kanunu çerçevesinde yapılmıştır.

Patent: Telif Hakları Kanunu, yatırımcılara Mısır'da müracaat ettikleri tarihten itibaren 20 yıllığına patent koruması sağlamaktadır. Tasarımlardan uygulamaya dönük olanlar için yenilenebilir olmak üzere 7 yıl, şematik olanlarda ise 10 yıl patent koruması öngörülmüştür. Söz konusu kanun ile gizli veri ve bilgiler de koruma altına alınmıştır.

Ticari Marka: 2002/82 sayılı Kanun ticari marka sahiplerine 10 yıllık koruma sağlamaktadır. Bu 10 yıl ikinci defa yenilenebilmektedir. Diğer taraftan, söz konusu kanun ünlü markaları Mısır'da kayıt yaptırmadan da koruma altına almıştır.

Endüstriyel Tasarım ve Çizimler: Bu tür haklar, kayıt tarihinden itibaren 10 yıl korunmakta, ilave 5 yıl daha süresi uzatılabilmektedir.

Copyright: Copyright yazarı ölümünden 50 yıl sonrasına kadar koruma altına alınmıştır. Şayet yazarın tüzel kişi olması halinde koruma basım tarihinden itibaren başlamaktadır. Uygulamalı sanat ürünlerinin (applied art works)

korunması, basım tarihinden itibaren 25 yıldır. Yayım programları ise yayımlandığı tarihten itibaren 20 yıl koruma altına alınmıştır.

Botanik Ürünler: Bu tür ürünlerin kaydının yapılması şartıyla, koruma sağlanmaktadır. Koruma süresi ağaçlar ve asmalar için 25 yıl, diğer tarım ürünleri için ise 20 yıldır.

Tüketici Piyasası, Tüketici Tercihleri ve Tüketim Harcamaları

Tüketici Profili ve Tercihleri

Mısır milli gelirin ve kişi başına düşen harcanabilir gelirin düşük olduğu bir ülkedir. Ekmek devlet tarafından sübvansede edilmektedir. En zengin ile en fakir kesim arasındaki uçurum tüketim ürünleri pazarının çok parçalı olmasına neden olmuştur. 83 milyonluk nüfus içinde 2 milyon kişinin “orta” veya “varlıklı” sınıf olduğu tahmin edilmektedir.

Hane sayısı 15 milyon civarındadır. Şehirlerde nüfusun çoğu apartmanlarda yaşamaktadır. Bunların alanı 65-370 metrekare arasında değişmektedir. Ancak evler eski ve bakımsızdır. Ev başına 4-5 kişi düşmektedir.

Nüfusun % 95’i yüzölçümünün % 5’inde yaşamaktadır. Büyük Kahire idari biriminde toplam nüfusun % 25’i yaşamaktadır. Bu yığılma dağıtımı ve perakendecilere erişimi kolaylaştırmaktadır.

Mısırlı tüketiciler ülkelerinin dışa açılması ve TV, Internet, turizm gibi açılımlar sayesinde diğer ülkelerde üretilen ve tüketilen ürünlerden, hizmetlerden ve yaşam tarzlarından haberdar olmaya başlamıştır. Ülkenin iç pazarı genel ekonomi ve ticaret, özelleştirme, dış ticaret, gümrüklerde aşamalı liberalleşmeyi getiren yasal düzenlemeler ve COMESSA, GAFTA, AB Ortaklık Anlaşması ve ABD ile QIZ Anlaşması gibi oluşumlarla birlikte yabancı firmaların rekabetine açılmaktadır. Bu hareketlilik son kullanıcı olarak Mısırlı tüketicilerin gıda ve dayanıklı tüketim ürünlerinde çok sayıda ürün alternatifi ile karşılaşmalarını sağlamakta, tüketici zevklerinde ve kullanım alışkanlıklarında önemli değişimlere neden olmaktadır.

Tüketiciler genellikle gelirlerini gıdaya harcamaktadır. İkinci harcama kalemi taşımacılıktır. Son yıllarda tüketici kredileri verilmesiyle araba sahibi olanların sayısı hızla artmıştır. Ancak Mısır’da trafik çok büyük bir problemdir. Haberleşme harcamaları da yüksektir ve mobil telefon kullanımını giderek yaygınlaştırmaktadır.

Eskiden tüketiciler gıda alışverişlerini küçük bakkallardan ve yakınlarındaki merkezlerden almayı tercih ederdi. Ancak önemli kentlerde süpermarketlerin açılması ile orta ve üst düzey gelir grubu kalitesi, temizliği, ürün çeşitleri nedeniyle giderek buraları tercih etmeye başlamıştır. Halen en çok tercih edilen yerler yine de küçük, yerel bakkallardır. Buralarda yer sıkıntısından dolayı ürünlerin sergilenmesi üst üste yığılarak yapılmakta, büyük süpermarket veya hipermarketlerdeki gibi çeşitli markaların teşhir edilmesi mümkün olmamaktadır. Ancak tüketicilerin büyük merkezleri tercih etmeye yönleneceği beklentisi vardır.

Ev temizlik ürünlerinde devalüasyon nedeniyle ürünler pahalılaştınca tüketiciler çok zorunlu görmediklerini almaktan vazgeçmişlerdir. İmalatçılar girdilerini dışarıdan dolarla almak zorunda olduklarından döviz kurlarındaki artış doğrudan fiyatlara yansımıştır.

Reklam ve Promosyon

Mısır’da doğru seçilmiş gazete ve dergilere verilecek reklamlar etkili olmakla birlikte, Mısır’da gazete okuma oranı düşük, TV izleme oranı ise yüksektir. Televizyon reklamları bu sayede geniş bir kesime ulaşabilir. Radyolarda da reklam vermek mümkündür. Reklam verme maliyeti Ramazan ayında yükselmektedir. Mısırlıların % 70’inin radyo dinlediği tahmin edilmektedir.

Bilboard'lara Reklam vermek ve Sokaklarda Broşür Dağıtımı

Mısır'da yol kenarlarında dev sokak afişleri kullanılmaktadır. Binaların çatısında basılı ve neon ışıklı reklam panoları yer almaktadır. Bu reklamların izlenirlik oranı yüksektir. Ayrıca trafiğin yoğun olduğu Kahire'de sıklıkla el ilanlarının arabaların içine atıldığı da görülmektedir.

Satış Teknikleri ve Satışı Etkileyen Faktörler Pazarlama İçin Pratik Yöntemler

Pazarı Ziyaret Etmek: Mısır pazarı için bire bir ilişkiler ticaretin başlamasında çok önemlidir. İthalatçılarla ve acentalarla tanışmak, pazarı ve çalışma koşullarını daha iyi anlamak için fırsat yaratılarak mutlaka ziyaret edilmesi gerekir.

Güvenilir bir ticaret ortağı bulmak: Mısır piyasası karmaşık ve rekabetçidir. İyi bir acenta ile anlaşmak pazarda başarının yolunu açabilir.

Garantili ödeme sistemlerini tercih etmek: Çek-senet gibi riskli ödeme şekillerinde ihracat bedeli ödenmeyen durumlar yaygındır. Dolayısıyla, güven tesis edilmeden ithalatçının kabulüne dayalı ödeme sisteminden uzak durulmasında yarar görülmektedir.

Deneyimli, kıdemli yöneticilerle çalışmak: Eğer Mısır'a bir yönetici gönderilecekse üst düzeyde deneyimli yöneticilerinizden biri seçilmelidir. Mısır toplumu yaşa ve deneyime çok önem vermektedir.

İş Kuralları: Daima Mısır kuralları ile çalışmaya özen gösterilmelidir. Yerleşme ve ortama alışma zaman alır ancak sağlam bir temel kurduktan sonra karlı işler yapılabilir. Ancak Mısırlı işadamlarının iyi pazarlıkçı olduğu unutulmamalıdır.

Pazar araştırması kaynaklarını doğru belirlemek: Mısır'daki Ticaret Müşavirliğimize mutlaka başvurulması gerekmektedir. Ayrıca Mısır'ın CAPMAS adlı kurumunun pazara ve demografik yapıya ilişkin çeşitli araştırmaları vardır. Bunlar düşük ücret karşılığında satın alınabilir.

Türkiye ve Türk Malı İmajının Olumlu Etkisini Kullanmak: Mısırlılarda Türkiye'ye karşı hayranlık vardır. Tarihten gelen ilişkiler ve kültürel-dini bağlar nedeniyle Mısırlılar Türkiye ekonomisine, yönetim biçimine ve aile ilişkilerine özen duymaktadır. Tatillerini Türkiye'de geçirmek, Türkiye'den bir evlilik yapmak statü göstergesidir.

Fuara Katılım: Mısır pazarına girişte pazara yerinde yapılacak kişisel satış ziyaretlerinin dışında en etkili yöntem fuarlara katılmaktır. Mısır'da düzenlenen resmi ve özel fuarların organizasyon ve denetimi Uluslararası Fuarlar ve Sergiler Genel Organizasyonu-GOIEF (<http://www.goief.gov.eg>, <http://www.cairo.org>) tarafından yapılmaktadır.

MISIR'IN DIŞ TİCARETİ

Trade map istatistiklerine göre Mısır, 2018 yılında 80,9 milyar dolarlık ithalatla dünyanın en büyük 42. ithalatçısı, 29,4 milyar dolarlık ihracatla dünyanın en büyük 67. ihracatçısı durumundadır. 2018 yılında Türkiye % 4 payla Mısır'ın 7. en büyük tedarikçisi iken, 1. sırada Çin yer almaktadır.

Mısır'ın en fazla ihracat yaptığı pazarlar İtalya, Türkiye, Birleşik Arap Emirlikleri, ABD ve Suudi Arabistan'dır. Mısır'ın en önemli ihracat maddeleri; işlenmiş petrol, ham petrol, altın, gübre, turunçgiller, petrol gazları, kablolar ve monitörlerdir.

Mısır'ın en fazla ithalat yaptığı tedarikçi ülkeler Çin, Suudi Arabistan, ABD, Rusya, Almanya ve İtalya'dır. En fazla ithalat yaptığı ürünler işlenmiş petrol ürünleri, ham petrol, binek otomobilleri, buğday, petrol gazları, telefon cihazları ve ilaçlardır. Mısır Arap Cumhuriyeti, dünyanın en büyük buğday ithalatçılarından biridir.

Mısır'ın Ortadoğu ve Afrika'dan 7 ülke ile (Irak, Libya, Suriye, Lübnan, Ürdün, Fas ve Tunus ile Serbest Ticaret Anlaşması mevcuttur. 2010 yılında ise MERCOSUR ile STA imzalamıştır. Ayrıca AB ile yürürlükte bulunan bir

STA mevcuttur.

Mısır ayrıca COMESA (The Common Market for Eastern and Southern Africa), GAFTA (Greater Arab Free Trade Area), PAFTA (Pan Arab Free Trade Area) üyesidir.

Mısır'ın ayrıca ABD ve İsrail ile yapılan Nitelikli Sanayi Bölgeleri Anlaşması (QIZ) bulunmaktadır.

Tüm bu anlaşmalar Mısır'ı sıradan bir ihracat pazarı olmanın ötesine taşımış bulunmaktadır.

AB-Mısır Ortaklık Anlaşması

25 Haziran 2001 tarihinde imzalanan Anlaşma 1 Haziran 2004'den itibaren geçici olarak uygulanmaya başlamıştır. Buna göre 12 yıllık bir süre sonunda AB ile Mısır arasında bir serbest ticaret alanı oluşacaktır. Sanayi ürünlerinde Mısır AB'ye gümrüksüz mal satabilmektedir. Mısır'ın bazı tarım ürünlerindeki kotaları genişletilmiş, bazı yeni ürünler tercihli sisteme alınmış ve tarımsal ihracat takvimi uzatılmıştır. AB ise sanayi ürünlerini bölümlere ayırarak, aşağıda detayları verilen süre ve şekillerde nihai olarak 3, 13 ve 15'er yıllık dönemlerde gümrük vergilerinin sıfırlanması hakkını kazanmıştır.

Anlaşmanın II Nolu ekinde belirtilen hammadde ve sanayi malzemelerinde 3 yıllık sürede yüzde 25'erlik azaltmalarla üç yılın sonunda AB kaynaklı ürünler için tüm gümrük oranları sıfırlanacaktır. III nolu ekte yer alan ürünler için (sanayi üretiminde kullanılan hammaddeler, yarı mamul ürünler ve inşaat malzemeleri) gümrük oranları ise anlaşmanın yürürlüğe girmesinden itibaren üç yıl sonra ilk olarak % 10, sonraki her yıl ise % 15'lik dilimler halinde düşürülecektir. Dokuzuncu yılın sonunda tüm gümrükler sıfırlanacaktır. IV. Nolu ekte verilen ürünler ise (giysiler, elektrikli ev aletleri, kozmetik ürünleri, mobilya ve taşıma amaçlı araçlar) 1.1.2009'dan 1.1.2016'ya kadar olan sürede ilk yıl % 5, sonraki yıllarda % 15'lik azalışlarla sıfırlanacaktır. Binek araçlarını içeren V nolu ek ise 2010-2019 arasında % 10'luk azaltmalarla sıfırlanacaktır.

Tarımda işlenmiş ve işlenmemiş tüm gıda ürünlerinde Mısır AB'ye gümrüksüz ürün satabilmektedir.

ABD, Mısır, İsrail Nitelikli Sanayi Bölgesi Anlaşması (Qualified Industrial Zones - QIZ)

QIZ yaklaşımı 1996 yılında ABD tarafından Orta Doğu'da barışın sağlanmasına katkıda bulunması için öncelikle Ürdün, İsrail ve Mısır düşünülecek başlatılmıştır. Ürdün'de 1999'dan beri 15 QIZ bölgesi ABD tarafından onaylanmıştır. Mısır, ABD ve İsrail arasında, içinde % 10,5 oranında İsrail girdisi bulunan ve Mısır'da Nitelikli Sanayi Bölgeleri'nde üretilmiş ürünlerin ABD pazarına gümrüksüz girmesini düzenleyen QIZ anlaşmasına ilişkin Mısır-İsrail protokolü 14.12.2004 tarihinde imzalanmıştır.

Ülkenin Dış Ticareti

Dış Ticaret Göstergeleri (Milyon Dolar)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
İhracat	28.779	26.812	21.967	22.507	25.943	29.384
İthalat	66,666	71.338	74.361	58.053	66.338	80.993
Ticaret Hacmi	95.445	98.150	96.328	80.560	92.281	110.377
Ticaret Dengesi	-37.887	-44.526	-52.394	-35.546	-40.395	-51.609

Kaynak: ITC Trademap

İhraç Ettiği Başlıca Ürünler (1.000 Dolar)

GTİP	Ürünler	2016	2017	2018
	Toplam (diğer ürünler dahil)	22.507.389	25.943.200	29.383.962
'2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	944.631	2.439.699	4.176.530
'2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	1.808.114	2.106.109	2.146.790
'7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	2.645.846	2.106.648	1.453.020
'3102	Azotlu mineral veya kimyasal gübreler	767.045	974.370	1.223.251
'0805	Turunçgiller (taze/kurutulmuş)	572.157	634.074	769.853
'2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	245.471	320.411	676.732
'8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	740.690	765.927	593.599
'8528	Monitörler ve projektörler, televizyon alıcı cihazları	564.997	552.193	556.551
'3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	253.687	406.982	514.871
'7208	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlik >= 600 mm) (sıcak haddelenmiş) (kaplanmamış)	180.231	341.207	464.616
'6203	Erkekler ve erkek çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, pantolon, tulum ve şort (yüzme kıyafeti hariç)	304.138	331.852	431.135
'2905	Asiklik alkoller ve bunların halojenlenmiş, sülfolanmış, nitrolanmış veya nitrozalanmış türevleri	101.171	271.584	391.560
'3302	Sanayide ve içecek imalinde hammadde veya koku verici maddeler ve karışımlar	271.942	386.554	380.276
'6109	Tişörtler, fanilalar, atletler, kaşkorseler ve diğer iç giyim eşyası (örme)	227.372	309.235	368.642
'3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	192.525	261.643	315.558
'9403	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	351.648	309.690	294.611
'5701	Düğümlü veya sarmalı halılar ve diğer dokumaya elverişli maddelerden düğümlü veya sarmalı yer kaplamaları	285.562	294.321	282.586
'0406	Peynir ve pıhtılaşmış ürünler	284.143	273.494	268.917
'3402	Yıkama, temizleme müstahzarları (sabunlar hariç)	156.461	268.428	252.915
'6210	Plastik, kauçuk sıvanmış, emdirilmiş elyaftan hazır giyim eşyası	163.313	231.047	250.006
'3920	Plastikten diğer levha, plaka, şerit, film, folye (gözeneksiz)	194.741	247.090	242.027
'9619	Hijyenik havlular ve tamponlar, bebek bezleri ve benzeri hijyenik eşya	209.472	243.074	238.712
'0806	Üzümler (taze/kurutulmuş)	212.964	233.287	221.934
'7019	Cam lifleri (cam yünü dahil) ve bunlardan eşya (iplik, dokunmuş mensucat gibi)	85.248	157.884	218.224
'0701	Patates (taze/soğutulmuş)	162.009	272.730	206.858
'1701	Kamış/pancar şekeri ve kimyaca saf sakkaroz (katı halde)	183.484	234.556	202.948
'6802	Yontulmaya veya inşaata elverişli işlenmiş taşlar (kayagan taşı hariç), mozik için küp şeklinde taşlar, granüller	210.812	164.354	197.145
'2803	Karbon (tarifenin başka yerinde belirtilmeyen)	87.794	127.164	195.892
'7604	Aluminyumdan çubuklar ve profiller	87.315	134.806	190.656
'7603	Aluminyum tozları ve ince pulları	96.664	108.545	187.351
'3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	216.681	202.975	177.136

Kaynak:ITC-Trademap

İthal Ettiği Başlıca Ürünler (1.000 Dolar)

GTİP	Ürünler	2016	2017	2018
	Toplam (diğer ürünler dahil)	58.052.63 2	66.338.77 6	80.992.32 2
'2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	3.295.370	5.576.625	7.065.885
'2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	1.384.763	1.750.712	3.562.748
'8703	Binek otomobilleri ve esas itibariyle insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar (yarış arabaları dahil)	2.510.691	1.683.240	2.699.563
'1001	Buğday ve mahlut	1.537.611	2.624.361	2.636.468
'2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	3.197.641	3.512.964	2.420.175
'8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	1.248.270	1.536.383	2.128.218
'3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	1.705.802	1.960.983	1.994.430
'1005	Mısır	1.519.705	1.723.194	1.848.675
'7207	Demir veya alaşımsız çelikten yarı mamuller	1.043.718	1.101.424	1.625.241
'1201	Soya fasulyesi	260.243	863.572	1.388.020
'0202	Sığır eti (dondurulmuş)	1.004.781	1.029.356	1.151.392
'4407	Uzunlamasına kesilmiş, biçilmiş ağaç; kalınlık > 6 mm	894.462	886.073	1.039.555
'2601	Demir cevherleri ve konsantreleri	228.549	857.895	1.029.852
'7326	Demir veya çelikten diğer eşya:	920.481	1.119.108	1.015.692
'7204	Dökme demirin, demirin veya çeliğin döküntü ve hurdaları veya bunların eritilmesi ile elde edilmiş külçeler	230.980	556.445	901.102
'8708	Karayolu taşıtları için aksam, parça ve aksesuarlar	978.529	702.731	897.060
'5402	Sentetik filament iplikleri (dikiş ipliği hariç) (perakende olarak satılacak hale getirilmemiş)	519.918	679.915	759.955
'3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	470.386	602.702	746.405
'7208	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlik >= 600 mm) (sıcak haddelenmiş) (kaplanmamış)	351.466	624.544	720.490
'1511	Palm yağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	240.898	745.750	686.170
'7403	Rafine edilmiş bakır ve bakır alaşımları (ham)	442.260	497.604	653.112
'7306	Demir veya çelikten diğer ince ve kalın borular ve içi boş profiller	430.950	595.568	645.267
'3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	403.236	514.094	643.827
'8541	Diyodlar, transistörler vb yarı iletken tertibat; ışık yayan diyodlar; monte edilmiş piezo elektrik kristaller	82.576	111.539	588.589
'4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	467.506	450.676	549.055
'8529	Sadece veya esas itibariyle 85.25 ila 85.28 pozisyonlarında yer alan cihazlara mahsus aksam ve parçalar	547.614	528.421	548.496
'1701	Kamış/pancar şekeri ve kimyaca saf sakkaroz (katı halde)	538.715	799.835	534.248
'3907	Poliasetaller, diğer polieterler, epoksi reçineler, polikarbonatlar, alkit reçineler, polialisterler, vb. (ilk şekilde)	322.156	395.141	522.282
'3824	Dökümhane maçalarına veya kalıplarına mahsus müstahzar bağlayıcılar, kimya ve bağlı sanayide kull. diğer kimyasal ür.	249.677	354.287	516.097
'8481	Borular, kazanlar, tanklar, depolar ve benzeri diğer kaplar için musluklar, valfler (vanalar) ve benzeri cihazlar	313.426	481.331	459.777

Kaynak: ITC Trademap

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticareti

Başlıca Ülkeler İtibarı ile İhracat (1.000 Dolar)

Ülkeler	2014	2015	2016	2017	2018
Toplam İhracat	26.812.196	21.967.323	22.507.389	25.943.200	29.383.962
İtalya	2.454.462	1.615.613	1.468.000	2.199.018	2.052.612
Türkiye	1.450.638	1.272.011	1.437.501	1.866.522	2.015.535
Birleşik Arap Emirlikleri	993.764	1.111.976	2.832.087	2.740.610	1.987.306
Amerika Birleşik Devletleri	1.129.121	1.232.180	1.013.525	1.328.118	1.728.746
Suudi Arabistan	1.981.655	2.027.096	1.754.531	1.551.376	1.438.358
İngiltere	1.010.992	951.002	1.047.933	1.088.637	1.345.927
İspanya	582.345	461.533	654.678	804.508	1.287.321
Hindistan	1.923.336	896.228	630.502	889.569	1.152.147
Çin	329.923	442.609	495.031	679.854	1.040.288
Cezayir	567.990	467.027	465.636	386.239	984.602
Fransa	834.394	482.586	504.047	578.105	892.094
Almanya	670.351	553.042	539.811	582.020	668.138
Ürdün	620.621	564.676	522.855	506.376	638.827
Libya	990.328	572.003	581.759	413.145	637.098
Gemi depoları&ambarları	863.529	551.564	124.194	319.195	557.778
Lübnan	599.068	435.512	801.201	668.103	531.187
Hollanda	382.949	390.570	331.199	432.751	523.568
Fas	487.935	353.050	328.310	390.525	502.478
Tunus	197.790	154.526	170.583	432.599	500.229
Irak	781.783	472.822	389.743	513.665	481.345
Malta	361.136	350.815	88.837	291.476	475.918
Yunanistan	471.881	144.686	183.601	287.488	408.718
Rusya	353.991	344.230	266.342	397.011	406.453
Sudan	393.990	548.539	545.328	446.789	399.283
Kenya	244.606	243.443	267.469	290.065	352.320
Belçika	345.538	320.033	312.787	301.701	329.476
Suriye	351.845	242.400	181.708	235.018	323.999
Yemen	241.831	161.981	214.582	253.622	281.770
Kuveyt	580.781	486.056	378.170	343.294	278.006

Kaynak: ITC Trademap

Başlıca Ülkeler İtibarı ile İthalat (1.000 Dolar)

Ülkeler	2014	2015	2016	2017	2018
Toplam İthalat	71.337.744	74.361.267	58.052.632	66.338.776	80.992.322
Çin	8.057.649	9.775.827	7.554.203	8.105.329	11.517.084
Suudi Arabistan	2.738.364	2.945.205	2.410.958	4.147.564	5.671.167
Amerika Birleşik Devletleri	5.198.838	4.378.825	3.095.178	3.896.808	5.464.793
Rusya	2.935.920	3.370.437	2.209.803	3.600.757	4.860.929
Almanya	5.540.056	5.777.597	5.073.453	4.514.981	4.145.400
İtalya	3.265.404	3.306.627	2.643.530	4.192.238	3.510.942
Türkiye	2.854.336	3.307.749	2.505.487	2.087.108	3.317.255
Brezilya	2.192.025	2.693.183	1.730.150	2.695.493	3.088.637
Kuveyt	3.515.904	1.758.452	1.117.456	1.398.528	2.305.963
Hindistan	2.471.969	2.336.096	1.830.064	2.337.029	2.299.308
Ukrayna	3.009.654	2.445.615	2.157.128	2.325.497	2.246.950
İspanya	1.519.532	2.051.416	1.947.090	1.700.381	2.191.818
Kore	2.245.243	2.444.586	2.153.958	1.826.898	1.763.468
İngiltere	1.629.910	1.288.378	1.187.467	1.593.437	1.683.791
Fransa	2.134.977	2.477.299	1.324.083	1.491.568	1.631.362
Birleşik Arap Emirlikleri	1.723.519	1.501.136	765.343	967.529	1.379.182
Hollanda	1.068.957	1.274.105	819.124	949.117	1.352.267
Japonya	1.576.592	1.815.478	1.123.432	1.024.783	1.231.989
Irak	685.197	699.351	520.937	677.101	1.218.199
Endonezya	773.019	581.128	589.153	1.077.975	1.175.818
Belçika	981.723	983.084	709.143	954.919	1.113.706
Yunanistan	646.070	929.909	679.945	511.203	1.010.811
İsviçre	903.921	759.848	611.504	681.443	986.416
Tayland	1.108.176	1.223.805	751.830	787.425	975.382
Arjantin	1.175.117	1.386.996	1.425.527	1.440.434	968.970
İsveç	843.565	684.276	618.606	762.249	798.093
Vietnam	260.121	282.710	234.448	369.990	784.883
Romanya	805.726	725.969	557.843	496.210	779.395
Çek Cumhuriyeti	680.613	756.000	559.811	387.707	630.610
Norveç	181.261	175.238	155.012	231.902	569.021

Kaynak: ITC Trademap

TÜRKİYE - MISIR DIŞ TİCARETİ

Afrika kıtasında ülkemizin en fazla ihracat yaptığı ülke olan Mısır ile ülkemiz arasındaki ticarete ilişkin veriler incelendiğinde Mısır ile olan dış ticaret hacmimizin artış eğiliminde olduğu gözlemlenmektedir.

2016 yılında Türkiye'nin Mısır'a ihracatı bir önceki yıla göre, Mısır'ın ithalatını kısmak amaçlı tüm dünya ülkelerine uyguladığı Üretici Kayıt Sistemi nedeniyle %12 azalarak 2,7 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Mısır'a yapılan ihracatın toplam ihracatımızdaki payı %1,9 oranında olmuş, en fazla ihracat yaptığımız ülkeler arasında 13. sıraya düşmüştür.

2017 yılında ise Mısır'a yönelik ihracatımızdaki düşüş devam etmiş olup, ihracatımız 2016 yılına göre % 14 oranında azalarak 2,3 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Bu düşüşte, Mısır'a yönelik işlenmiş petrol ürünleri ve demir çelik ürünleri (GTİP 7214) ihracatımızda yaşanan büyük oranlı azalmalar (% 20 ve % 77 sırasıyla) etkili olmuştur.

2018 yılında, Mısır'a yönelik ihracatımız, bir önceki yıla göre % 29,3 oranında artış göstererek 3 Milyar Doların üzerine yükselmiş olup, ihracatımızda 2016 ve 2017 yıllarında yaşanan düşüş eğilimi sona ermiştir. Ülkemiz, Mısır'ın ithalatında 2017 yılında % 3,14 pay almışken, 2018 yılında ise Mısır'ın ithalatında 7. sıraya yükselerek aldığı payı % 4'e çıkarmıştır.

Türkiye-Mısır Dış Ticaret Değerleri (1.000 Dolar)

Yıl	İhracat \$ / Bin	İthalat \$ / Bin	Hacim \$ / Bin	Denge \$ / Bin
2000	375.707	140.720	516.428	234.987
2001	421.469	91.720	513.189	329.748
2002	326.389	118.173	444.562	208.216
2003	345.779	189.397	535.176	156.382
2004	473.145	255.242	728.387	217.904
2005	687.299	267.246	954.545	420.054
2006	709.353	392.524	1.101.877	316.829
2007	902.703	679.933	1.582.635	222.770
2008	1.426.449	942.816	2.369.266	483.633
2009	2.618.193	641.552	3.259.745	1.976.641
2010	2.250.577	926.476	3.177.053	1.324.100
2011	2.759.311	1.486.725	4.246.036	1.272.586
2012	3.679.195	1.342.051	5.021.246	2.337.144
2013	3.200.921	1.628.868	4.829.789	1.572.053
2014	3.300.940	1.434.472	4.738.201	1.863.680
2015	3.124.876	1.215.905	4.438.759	1.810.993
2016	2.733.143	1.443.408	4.244.410	1.221.877
2017	2.360.867	1.997.503	4.358.370	363.364
2018	3.053.571	2.190.937	5.244.508	862.634
2018*	663.313	628.627	1.291.940	34.686
2019*	799.741	490.476	1.290.217	309.265

Kaynak: TÜİK * Ocak-Mart ayı verileri

Mısır'a ihracatımızdaki önemli sanayi ürünleri; benzin, binek otomobilleri, demir/çelik profiller, mutfak eşyaları, inşaat demiri, halılar, otomobil lastikleri olarak sıralanabilir. İhraç ettiğimiz önemli tarım ürünleri ise kırmızı mercimek ve fındıktır.

Türkiye'nin Mısır'a İhracatında Başlıca Ürünler (1.000 Dolar)

GTİP	Ürün	2016	2017	2018
	Toplam (diğer ürünler dahil)	2.732.926	2.360.734	3.054.402
'2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	492.285	395.912	566.287
'8703	Binek otomobilleri ve esas itibariyle insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar (yarış arabaları dahil)	103.754	68.346	163.578
'7216	Demir veya alaşımsız çelikten profiller	31.672	44.470	89.254
'7615	Aluminyumdan sofa, mutfak ve ev işlerinde kullanılan eşya ile sağlığı koruyucu eşya ve bunların aksamı; süngerler vb.	37.949	53.709	67.103
'7208	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlik >= 600 mm) (sıcak haddelenmiş) (kaplanmamış)	57.310	46.958	62.442
'5702	Dokunmuş halılar ve dokumaya elverişli maddelerden diğer yer kaplamaları	33.747	24.612	61.766
'4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	53.138	47.077	60.905
'2836	Karbonat; peroksikarbonat; amonyum karbomat içeren ticari amonyum karbonat	40.939	44.525	51.778
'6006	Diğer örme mensucat	23.526	36.528	51.702
'5209	Pamuklu mensucat (ağırlık itibariyle % 85 veya daha fazla pamuk içeren ve m2 ağırlığı 200 gr. ı geçenler)	33.063	41.313	45.518
'7207	Demir veya alaşımsız çelikten yarı mamuller	13.020	3	44.675
'4811	Kağıt, karton, selüloz votka ve selüloz liften tabakalar	51.223	29.522	39.251
'7323	Demir veya çelikten sofa, mutfak veya diğer ev işlerinde kullanılan eşya ve aksamı, yün, sünger, eldiven vb.	23.791	24.154	38.097
'8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertörler (örneğin; redresörler) ve endüktörler	13.590	50.084	37.511
'9999	Tarifinin başka yerinde belirtilmeyen	26.229	29.821	35.957
'7210	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri, genişliği 600 mm veya daha fazla olanlar (kaplanmış olanlar)	5.901	10.738	35.894
'8418	Buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar ve ısı pompaları	15.797	18.036	35.181
'5402	Sentetik filament iplikleri (dikiş ipliği hariç) (perakende olarak satılacak hale getirilmemiş)	28.179	36.159	34.724
'7308	Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatla kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb.	10.303	10.444	33.096
'0713	Kuru baklagiller (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış)	29.219	31.784	32.496
'8481	Borular, kazanlar, tanklar, depolar ve benzeri diğer kaplar için musluklar, valfler (vanalar) ve benzeri cihazlar	28.415	27.752	30.305
'8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	14.158	21.105	29.720
'8708	Karayolu taşıtları için aksam, parça ve aksesuarlar	30.208	19.479	26.551
'5205	Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (ağırlık itibariyle pamuk oranı >=%85 ve perakende olarak satılacak hale getirilmemiş)	17.475	24.421	25.752
'8507	Elektrik akümülatörleri (bunların separatörleri dahil)	15.480	22.688	25.699
'5603	Dokunmamış mensucat (emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş olsun olmasın)	26.233	29.340	24.725
'0802	Diğer kabuklu meyveler (taze/kurutulmuş) (kabuğu çıkarılmış/soyulmuş)	18.784	12.779	24.709
'7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	0	0	22.159
'4819	Kağıttan, kartondan, selüloz vatkadan veya selüloz lif tabakalarından kutu, mafhaza, torba vb.	9.852	15.066	21.504
'3906	Akrilik polimerleri (ilk şekillerde)	21.184	21.772	19.410
'2901	Asiklik hidrokarbonlar	188	15.033	18.788

Kaynak: ITC Trademap-TÜİK

Türkiye'nin Mısır'dan İthalatında Başlıca Ürünler (1.000 Dolar)

GTİP	Ürün	2016	2017	2018
	Toplam (diğer ürünler dahil)	1.443.397	1.997.503	2.190.937
'3102	Azotlu mineral veya kimyasal gübreler	166.282	358.052	374.582
'3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	260.344	270.381	276.061
'2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	36.322	22.880	200.426
'2905	Asiklik alkoller ve bunların halojenlenmiş, sülfolanmış, nitrolanmış veya nitrozalanmış türevleri	32.029	110.726	137.577
'5407	Sentetik filament ipliklerinden dokunmuş mensucat	57.347	72.207	79.679
'2803	Karbon (tarifenin başka yerinde belirtilmeyen)	31.546	45.050	77.494
'3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	10.751	71.237	68.121
'7207	Demir veya alaşımsız çelikten yarı mamuller	0	0	67.131
'5209	Pamuklu mensucat (ağırlık itibariyle % 85 veya daha fazla pamuk içeren ve m2 ağırlığı 200 gr. ı geçenler)	56.914	88.387	57.763
'6203	Erkekler ve erkek çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, pantolon, tulum ve şort (yüzme kıyafeti hariç)	61.376	54.539	57.604
'8529	Sadece veya esas itibariyle 85.25 ila 85.28 pozisyonlarında yer alan cihazlara mahsus aksam ve parçalar	5.242	11.747	43.534
'6204	Kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon etek, vb.(yüzme kıyafetleri hariç)	45.392	52.444	41.384
'7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	83.506	118.772	38.785
'3904	Vinil klorür veya diğer halojenlenmiş olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	15.550	27.358	38.768
'3817	Karışım halinde alkalibenzenler, alkalinaftalenler	38.307	47.414	37.773
'7208	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlik >= 600 mm) (sıcak haddelenmiş) (kaplanmamış)	15.783	20.704	35.391
'4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	20.252	21.944	32.049
'5503	Sentetik devamsız lifler (işlem görmemiş)	20.625	28.367	29.966
'5508	Suni ve sentetik devamsız liflerden dikiş ipliği	33.519	33.702	27.804
'2505	Her nevi tabii kum	22.637	24.981	25.511
'2814	Saf amonyak veya amonyağın sulu çözeltileri	15.892	19.907	24.907
'3506	Diğer müstahzar tutkallar, yapıştırıcılar	17.655	19.747	24.200
'7019	Cam lifleri (cam yünü dahil) ve bunlardan eşya (iplik, dokunmuş mensucat gibi)	32.641	36.044	22.569
'8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	7.559	15.614	22.382
'3920	Plastikten diğer levha, plaka, şerit, film, folye (gözeneksiz)	17.438	34.531	21.248
'7408	Bakır teller	5.907	14.442	18.374
'5205	Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (ağırlık itibariyle pamuk oranı >=%85 ve perakende olarak satılacak hale getirilmemiş)	23.958	21.912	17.223
'7013	Sofra, mutfak, tuvalet, yazıhane, ev tezyinatı ve benzeri işler için cam eşya	6.674	8.649	16.666
'3402	Yıkama, temizleme müstahzarları (sabunlar hariç)	11.140	16.146	16.566
'6006	Diğer örme mensucat	4.955	6.614	14.491
'2815	Sodyum hidroksit (kostik soda), potasyum hidroksit (kostik potas), sodyum veya potasyumun peroksitleri	11.928	20.592	12.906
'5509	Sentetik devamsız lifden iplik (dikiş ipliği hariç) (toptan)	4.913	11.555	12.598
'5402	Sentetik filament iplikleri (dikiş ipliği hariç) (perakende olarak satılacak hale getirilmemiş)	7.827	13.484	11.145
'5510	Suni devamsız lifden iplikler (dikiş ipliği hariç)	12.403	15.316	10.995
'5512	Sentetik devamsız liflerden dokunmuş mensucat (ağırlık itibariyle %85 veya daha fazla sentetik devamsız lif içerenler)	0	14.846	9.463

Kaynak: ITC Trademap-TÜİK

Türkiye'ye Mısır'dan ithal edilen önemli ürünler ise gübre, petrol yağları, kimyasal ürünler, karbon, hazır giyim ürünleri ve pamuk ipliğidir.

İki Ülke Arasında Ticaretin Altyapısını Düzenleyen Anlaşma ve Protokoller

ANLAŞMANIN ADI	İMZA TARİHİ	RESMİ GAZETE TARİHİ
Denizcilik Anlaşması	14.02.1988	17.12.1988
Hava Taşımacılığı Anlaşması	12.01.1993	18.10.1995
Kara Ulaştırması Anlaşması	07.11.1994	-
Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması	26.12.1993	30.12.1996
Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşması	18.07.1994	28.09.1994
Ticaret Anlaşması	04.10.1996	07.01.1997
Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması	04.10.1996	31.07.2002
KEK VI. Dönem Protokolü	04.10.1996	07.01.1997
Türkiye-Mısır Serbest Ticaret Anlaşması	27.12.2005	30.01.2007-Mükerrer
Kredi Anlaşması	30.09.2012	19.10.2012

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

Türkiye-Mısır Serbest Ticaret Anlaşması

Türkiye, gerek AB ile Gümrük Birliğinden kaynaklanan yükümlülükleri gerekse ticari çıkarları uyarınca, Mısır Arap Cumhuriyeti ile bir Serbest Ticaret Anlaşması (STA) imzalanmasına atfettiği önem doğrultusunda 1997 yılından itibaren bu konuda azami gayret göstermiştir. Bu çerçevede, müzakereler 1998 yılı Aralık ayında başlatılmış ve son olarak 2005 yılı Eylül ayında yapılan altıncı tur görüşmeler neticesinde STA tamamlanmıştır.

Anlaşma dönemin Cumhurbaşkanı Sayın Ahmet Necdet Sezer'in 26-27 Aralık 2005 tarihlerinde Mısır'a gerçekleştirdiği ziyaret esnasında dönemin Devlet Bakanı Sayın Kürşad Tüzmen ile Mısır Dış Ticaret ve Sanayi Bakanı Sayın Rachid Mohamed Rachid tarafından 27 Aralık 2005 tarihinde Kahire'de imzalanmış olup, 1 Mart 2007 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Ülkemiz ile Mısır arasında Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi, Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmaları ile diğer birçok alanı kapsayan işbirliği anlaşmaları mevcuttur. Bu anlaşmalara Serbest Ticaret Anlaşması'nın ilave edilmesi ile birlikte Mısır ile olan ticari ve ekonomik ilişkilerin yasal çerçevesi tamamlanmış bulunmaktadır.

Anlaşmanın Kapsamı

[Türkiye-Mısır Serbest Ticaret Anlaşması](#), GATT 1994/DTÖ, Türkiye ile Avrupa Ekonomik Topluluğu arasında Ortaklık tesis eden Anlaşma ve Avrupa Toplulukları ve Üye Devletleri ile Mısır arasında Ortaklık tesis eden Avrupa-Akdeniz Anlaşması hükümleri paralelinde, sanayi ürünlerindeki gümrük vergileri, miktar kısıtlamaları ile eş etkili vergi ve önlemlerin kaldırılması; tarım ürünlerinde taviz değişimi ile hayvan ve bitki sağlığı önlemleri; hizmetler, yatırımlar ve genel hükümler (iç vergilendirme, yapısal uyum, damping, korunma önlemleri, devlet tekelleri, ödemeler, menşe kuralları, devlet yardımları fikri, sınai ve ticari mülkiyet hakları, kamu ihaleleri, vs.) alanlarında düzenlemeler içermektedir.

Sanayi Ürünleri

Sanayi ürünlerinde uygulanacak tercihli rejim Protokol I'de belirlenmiştir. Türkiye, Avrupa Birliği tarafından Mısır'a uygulandığı üzere, Mısır menşeli tüm sanayi ürünlerinin Türkiye'ye ithalatında uygulanan gümrük vergilerini STA'nın yürürlüğe girişiyle birlikte sıfırlanmıştır.

Mısır Tarafı ise, AB-Mısır Ortaklık Anlaşmasına paralel olarak ülkemiz menşeli sanayi ürünlerinin Mısır'a ithalatında uygulanan gümrük vergilerini farklı indirim takvimine sahip 4 ayrı liste çerçevesinde aşamalı olarak sıfırlanması öngörülmüştür. Bu kapsamda gümrük vergisi indirimleri;

- [Liste 1 \(Liste 1 Ek\)](#) için anlaşmanın yürürlüğe girişiyle birlikte başlanmak suretiyle 1 Ocak 2008 tarihinde,

- [Liste 2 \(Liste 2 Ek\)](#) için 1 Ocak 2008 tarihinde başlanmak suretiyle 1 Ocak 2014 tarihinde
- [Liste 3 \(Liste 3 Ek\)](#) için 1 Ocak 2010 tarihinde başlanmak suretiyle 1 Ocak 2017 tarihinde ve
- [Liste 4](#) için 1 Ocak 2011 tarihinde başlanmak suretiyle 1 Ocak 2020 tarihinde tamamlanması öngörülmüştür.

Tarım Ürünleri

Taraflar arasında tarım ürünleri ticaretinde uygulanacak tercihli rejim [Protokol II](#) ile belirlenmiştir. Bu kapsamda, Tarafların ihracatı açısından önem arz eden belirli ürünlerde kotalar dahilinde veya herhangi bir miktar kısıtlaması olmaksızın vergi indirimi/muafiyeti şeklinde taviz değişiminde bulunulmuştur.

Anılan Protokole ekli [Tablo A](#) Türkiye menşeli belirli tarım ürünlerinin Mısır'a ithalatında uygulanacak tercihli düzenlemeleri, [Tablo B](#) ise Mısır menşeli belirli tarım ürünlerinin Türkiye'ye ithalatında uygulanacak tercihli düzenlemeleri içermektedir.

Menşe Kuralları

Anlaşma kapsamında taraflar arasında uygulanacak tercihli menşe kuralları [Protokol III](#) ile belirlenmiş olup, anılan Protokol Pan-Avrupa-Akdeniz modelini temel almaktadır.

Serbest Ticaret Anlaşması'nın ihracatçılarımız açısından olumlu etkileri giderek artmaktadır. Mısır tarafınca bir takvime bağlanan, gümrük vergilerinde yapılacak indirimler daha etkili olmaya başlamıştır. Örneğin; içinde en fazla ürünün yer aldığı 2 sayılı listede bulunan ürünler için 2013 yılında normal gümrük vergilerinin % 15'i Türk ürünleri için uygulanacaktır. Bu durum Çin'e göre ürünlerimize önemli bir avantaj sağlamaktadır. Bu indirimler giderek artacak ve sonunda sıfırlanacaktır.